Az Aranyos Szeglet Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programja 2020

TARTALOM:

I. Az intézmény rövid bemutatása
- Óvodától — érettségiig: egy helyen.....3.oldal

II. A Waldorf-pedagógia alapján működő intézmények Waldorf-kerettanterve, mint a nevelés-oktatás tartalmi kérdéseire vonatkozó egyedi megoldás, illetve mint az intézmény nevelési programjának és helyi tantervének alapdokumentuma.....4.oldal

- A magyar Waldorf-iskolák kerettanterve 2020 pdf csatolmány
- Waldorf óvodapedagógiai program pdf csatolmány

III. Az intézmény helyi megoldásai a kerettanterv által kijelölt keretek között.....4.oldal

IV. A pedagógiai program egyéb olyan részei, melyeket a Waldorf-kerettanterv nem szabályoz, illetve amelyeket az intézmény fontosnak tart kiemelni, kiegészíteni

- A felvétel, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének alapelvei.....5.oldal
- A tanulmányok alatti vizsgák.....5.oldal
- Érettségi vizsgatárgyak, követelmények.....6.oldal
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek.....6.oldal
- Az intézményi döntési.....6.oldal
- Kapcsolattartás a szülökkel, tanulókkal.....7.oldal
- Az otthoni és iskolai felkészüléshez elöírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....7.oldal
- Magasabb évfolyamba lépés.....8.oldal
- Beszámoltatások, számonkérések alapelvei.....8.oldal
- A szöveges értékelések érdemjeggyé történő átalakításának szabályai.....8.oldal
- A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásának elvei.....9.oldal

V. Záradék a módosított pedagógiai program elfogadásáról.....12.oldal

I. AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA

Óvodától — érettségiig: egy helyen

Intézményünk többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény, amely óvodát és egységes iskolát foglal magában. Mind az óvodában, mind a 13 évfolyamos iskolában a Waldorf-pedagógia alapvetései nyomán végezzük munkánkat. Átfogó pedagógiai szemléletünk alapja a Rudolf Steiner által ismertetett antropozófiai emberkép egészséges kifejlődésének tiszteletben és szeretetben történő segítése.

Óvodánkban minden kisgyermekhez megkeressük azt az utat, ahogyan ót terelgetni lehet. Eszközeink: a bizalomra épülő kapcsolat, az én-üzenetek, a szeretetteli kérések és az egyértelmű határok adása, ami az egészséges, vidám, gondtalan gyermekkor alapja. Az óvodai csoport élete tudatosan idézi a család hangulatát, ennek az életkornak a szükségleteit kielégítve. Óvodánk az első perctől közös igazgatású intézményben dolgozik a 12+1 évfolyamos iskolai szakasszal. Az óvoda helyszíne is ezzel közös. Mind az épületből, mind az udvarból úgy választottuk ki az óvoda helyszínét, hogy az adottságokhoz képest a lehető legjobban megfeleljen a pedagógiánk elvárásainak. A közös helyszín következtében a kiszolgálásban vannak az iskolával közösen használt egységek, melyek a részletes programból kitünnek. A családok szempontjából kifejezetten kedvező az, hogy az óvoda és az iskola egy helyen van. Fokozza ez az egész intézményünkre jellemző családias hangulatot, a testvérek közötti kapcsolatokat, és segíti az iskolába lépést is.

Iskolánk az életkori sajátosságokhoz igazodva, mindennapos zenéléssel, mozgással kézműveskedéssel, egyéni odafigyeléssel, sikeresen készíti fel gyermekeinket a felnőtt életre, és a képességeik szerinti továbbtanulásra. Az angol és az orosz nyelvet első osztálytól kezdve, játékosan, az anyanyelvhez hasonló módon tanuljuk.

A művészetekkel a szív lelkesültségét felhasználva fejlesztjük sokoldalúan a személyiséget. A kéz ügyessé tételével az akarat erőit fejlesztjük, ami elengedhetetlen a kitartó munkavégzés kialakításához. A körülöttünk lévő világ bemutatásával pedig a fej, a gondolkodás erőit úgy, hogy az érdeklődés mindvégig megmaradjon. Tesszük mindezt családias hangulatban, óvodáskortól szorongásmentes boldog gyermekéveket biztosítva. Több évtizedes tapasztalattal a hátunk mögött bátran elmondhatjuk: tanulóink, bármilyen iskolatípusban folytatva is tanulmányaikat, jól megállják a helyüket, és szeretettel emlékeznek ránk.

II. A WALDORF-PEDAGÓGIAALAPJÁN MŰKÖDŐ INTÉZMÉNYEK WALDORF KERETTANTERVE, MINT A NEVELÉS-OKTATÁS TARTALMI KÉRDÉSEIRE VONATKOZÓ EGYEDI MEGOLDÁS, ILLETVE MINT AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJÁNAK ÉS HELYI TANTERVÉNEK ALAPDOKUMENTUMA

- A magyar Waldorf-iskolák kerettanterve 2020 pdf csatolmány
- Waldorf óvodapedagógiai program pdf csatolmány

III. AZ INTÉZMÉNY HELYI MEGOLDÁSAI A KERETTANTERV ÁLTAL KIJELÖLT KERETEK KÖZÖTT

Intézményünk a lehető legteljesebb mértékben átveszi a Magyar Waldorf Szövetség „ által „A magyar Waldorf-iskolák kerettanterve 2020" —ban kidolgozottakat.

Iskolánkban az első idegen nyelv az angol, a második idegen nyelv az orosz. Kilencedik osztálytól a két idegen nyelvet az angol javára átsúlyozva tanítjuk.

A művészetoktatás szakágainak lebontása tanévenként, a tantárgyfelosztás keretén belül történik, figyelembe véve az adott és adódó lehetőségeket (pl. meghívott szakemberek, külsö helyszínek, elérhető alapanyagok).

A kertművelés tárgy kívánalmai egyrészről a saját területünkön kialakított 500m2 iskolakertünkben, másrészről külső helyszíneken teljesülnek, tanévenként a tantárgyfelosztásban meghatározott módon.

A digitális kultúra tárgy a 7-8. évfolyamon a főoktatás keretein belül, 9. évfolyamtól szakórákban valósul meg.

IV. A PEDAGÓGIAI PROGRAM EGYÉB OLYAN RÉSZEI, MELYEKET A WALDORF-KERETTANTERV NEM SZABÁLYOZ, ILLETVE AMELYEKET AZ INTÉZMÉNY FONTOSNAK TART KIEMELNI, KIEGÉSZÍTENI

A felvétel, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének alapelvei

Iskolánk nem kötelező felvételt biztosító iskola. A szülők előzetes tájékozódásuk alapján, a Waldorf-pedagógia jellegzetességeit és iskolánk sajátosságait megismerve választanak minket. Iskolánk ezt a tájékozódást minden lehetséges eszközzel segíti: ismeretterjesztő előadások szervezésével, szakirodalom ajánlásával esetleg kölcsönzésével, ismerkedő alkalmak megteremtésével, óralátogatások lehetővé tételével. A felvételi szándék kifejezése a szülö feladata és felelőssége. Amennyiben a szülő ezt írásban kinyilvánítja, az iskola nevelőtestülete dönt a felvételről. A felvétel akkor jön létre, ha a szülökkel való együttműködés a pedagógia talaján elindul, illetve a gyermek megfelelő ellátását biztosítani tudjuk.

Iskolánk nevelő munkáját 13 tanévben végzi. Tanuló felvételére bármely osztályfokon sor kerülhet, kellő mérlegelés után, az előző pontban foglaltak szerint. A teljes pedagógiai ív érvényre jutása érdekében azonban kívánatos az első osztályba történő beiskolázás. A későbbi évfolyamok esetében a felvételt különös körültekintéssel lehet létrehozni, és kiemelt figyelemmel kell lenni a meglévő osztályközösség védelmére.

A tőlünk távozó tanulók minden esetben az elvégzett évfolyamnak megfelelő bizonyítványt kapják meg, amely más intézményben a tanulmányok folytatására jogosít. Amennyiben a fogadó iskola és/vagy a szülő kéri, a nálunk alkalmazott szöveges értékelést —utólag is- érdemjegyekben kifejezzük.

A tanulmányok alatti vizsgák

Pedagógiánk értelmében kerüljük a vizsga szituációkat, illetve azokat fokozatosan és életkorhoz igazítottan vezetjük be. A nyolcadik és a tizenkettedik évfolyamot záró előadás egy éves munkafolyamat bemutatása, amely értelmezhető vizsgaként, ekkor azonban a tanulók már bírnak azokkal a személyiségbeli erőkkel, amikkel ennek eleget tudnak tenni.

Ezen kívül adódható vizsga az osztályozó vizsga, amikor valamely okból szükséges egy tanuló teljes tanév anyagából történő vizsgáztatása. Leggyakrabban előrehozott érettségi vizsga, átiratkozás esetén az előző iskolától eltérő évfolyamba sorolás miatt válik szükségessé.

Az osztályozó vizsga az adott tárgyat tanító tanár jelenlétében, írásban és/vagy szóban történhet, a szülő kérésére. Arról jegyzőkönyv készül, amelyet a szülő számára kiadunk. Az osztályozó vizsga az osztálytanító engedélyével, az igazgató jóváhagyása mellett történik. Az értékelés osztályozó vizsga esetén történhet érdemjegyben vagy szöveges értékeléssel, annak megfelelően, hogy a vizsga milyen célt szolgál. Amennyiben a tanuló

érdekei úgy kívánják, a szöveges értékelést szülői kérésre érdemjegyekben kifejezzük, akár utólag is.

Az érettségi vizsga esetén a részek és követelmények jogszabályban meghatározottak. Az előrehozott érettségi vizsga érdekében tett osztályozó vizsga erre készít fel, ezért követelményei ehhez igazodnak.

Bármely tárgyból történő osztályozó vizsga esetén a lexikális tudás mellett vizsgáljuk a tanuló életkorának megfelelő érettségét, ennek különösen az osztályba sorolásnál van jelentősége, mivel pedagógiánk alapvetően a saját korosztályi csoportban nevel, és tanulmányi hiányosság miatt nem sorol alsóbb évfolyamba, hanem a kortárs csoportban tartva igyekszünk a lemaradásokat behozni, pótolni.

Érettségi vizsgatárgyak, követelmények

Tizenkét évre megalkotott tantervünk után, a tizenharmadik évben készülünk fel az állami központi érettségi vizsga letételére. Az érettségi vizsga rendje és módja mindenben meg kell hogy feleljen a törvényben rögzítetteknek. A tanulók részéről választható érettségi vizsgatárgy lehet az összes iskolánkban oktatott tantárgy, melyből a felkészülést biztosítjuk. A kötelező tantárgyak esetében a teljes osztálynak szervezett felkészítő órákon, a választott tantárgyak esetében egyéni időpontokban, az adott szaktanár felkészítése mellett. Ezeken az órákon a részvétel kötelező, és az érettségire bocsátás előfeltétele. Az érettségi vonatkozásában eleget teszünk a központilag meghirdetett témakörök szerinti felkészítésnek. Amennyiben az emelt szintű vizsga igényli, megoldjuk a külső helyszínen történő felkészítést is.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül és délutáni csoportfoglalkozásokon, életszerűen valósul meg. A pedagógus minden alkalmat megragad, ahol a gyermekek az életkoruknak megfelelő módú segítségnyújtásba bevonhatók. A tanulási folyamathoz kapcsolható pontokon, illetve az iskolai élet során előforduló baleseti helyzetekben kell figyelembe venni a pedagógiai lehetőségeket, és élni azokkal. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy a gyermekek az életkoruknak megfelelő mértékben legyenek képesek a baleseteket megelőzni, egymásra vigyázni, segítséget nyújtani, és a szükséges segítségkérést megtenni.

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Iskolánk alapelvei szerint minden folyamatban elsődleges szempont az életkori sajátosságoknak való megfelelés. Ezért az intézmény döntési folyamataiba való belenövekedés is többéves folyamat. Ezt a folyamatot az osztálytanítók élesztik, figyelik, és érzékelik annak érettségi állapotát. Általánosságban legkorábban hetedik osztályban lehet beszélni valódi döntésbe való bevonásról, vélemény nyilvánításról. Fontos szempont, hogy a tanulók éretté váljanak valódi folyamatban való részvételre, ne merüljön ki az formaságokban.

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák:

Természetesen adja magát, hogy a tanulók elsődlegesen az őket tanító tanárokon keresztül, a tanulási folyamatban és a szabad tevékenységi formákban kerülnek kapcsolatba az iskolával. Ezen kívül az iskola bármely dolgozójával kapcsolatba léphetnek. A kapcsolatfelvétel minden módja megengedett, sót a felnőtté válás folyamatában kifejezetten kívánatos, és támogatjuk azt.

A szülők közösségét érintő kapcsolattartási és együttműködési formák:

- szülői estek, fogadó órák, félévi beszélgetések,
- iskolai rendezvények,
- közösen végzett iskolaszépítési munkák,
- kérésre családlátogatások,
- iskolán kívüli programok,
- közös (szülő-osztálytanító) döntés alapján: telefon, internet,
- táskaposta, faliújság, gazdasági beszámoló, szülői fórum.

A tanulók előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról az osztálytanítók szöveges értékelést készítenek a tanév végén.
A szülők számára hozzáférhető dokumentumok: Pedagógiai program, SZMSZ, Házirend.

Az iskola partnereivel történő kapcsolattartás módja:

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart más intézményekkel és gazdasági szervezetekkel, a kapcsolatnak megfelelő gyakorisággal és módon.

Az otthoni és iskolai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészülésre általánosan érvényes szabály nem adható. Ez mindig az adott tanulót jól ismerő pedagógus döntésén múlik, és az adott tanuló fejlődését kell segítenie.
Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:
A tanulókat egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
Az otthoni tanulási idó (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 11,5 óránál.

Ezek a korlátok azonban az alsóbb évfolyamokban még alacsonyabbak, hiszen a kisiskolás gyermeknek nagyobb fejlődési lehetőséget biztosít a tanórák után, szabadon végzett tevékenység.

Magasabb évfolyamba lépés

Iskolánk 13 évfolyamban lépteti előre tanulóit, a buktatás eszközének nélkülözésével, mivel alapvetően a saját korcsoportban történő fejlődést látjuk megfelelőnek. Az egyénileg eltérő képességek nem hozhatók egy szintre az évismétléssel. A 8 osztályból a 9. osztályba történő átlépés nem felvételi eljáráshoz kötött, inkább egy pszichológiai lépcsőfok: az osztálytanítói modellből a szaktanári modellbe történő átlépés, ami együtt mozdul a korosztály életkori sajátosságaival, és annak felel meg. A 13. évfolyamba azok a tanulók lépnek tovább, akik érettségizni szeretnének. A 12 évfolyam végeztével elköszönő tanulóink szakmát tanulhatnak, vagy kiléphetnek a munka világába.

Beszámoltatások, számonkérések alapelvei

A Waldorf-pedagógia nevelő munkájában törekszik mellőzni a jutalmazást és a büntetést egyaránt. Véleményünk szerint az elkészült munkák, megtett lépések magukban foglalják önnön minősítésüket. Törekvésünk az, hogy ezt a tanulók megtanulják felismerni, és egymás teljesítményeit kellő tapintattal szemlélni. Fontos tanulnivaló számukra az is, hogy jobb teljesítményük okán ne váljanak a közösség sarcolóivá, hanem érezzék meg a közösség asztalára önzetlenül letett munka örömét. Amennyiben a 13 iskolaév alatt ezt sikerül a személyiségben magként elvetni, akkor joggal remélhetjük, hogy szociálisan érett, kellő önismerettel rendelkező, kiegyensúlyozott és felelősségteljes fiatal emberek lépnek a társadalomba.

A szöveges értékelések érdemjeggyé történő átalakításának szabályai

A magyar Waldorf-iskolák kerettantervében megfogalmazott alapelvek szerint a Waldorf iskolában az első tíz évfolyamon kizárólag szöveges értékelés készül. A szöveges értékelés tartalmazza az osztálytanító jellemzését a gyermekről, az egész évi szorgalmának és magatartásának értékelését, részvételét a különböző iskolai feladatokban és tevékenységekben, a különböző tárgyakban elsajátított képességeit, szociális viselkedését, aktivitását, részvételi szintjét, reakcióit, érzelmi-esztétikai-szociális fejlődését. Mindezek a szöveges értékelésben előforduló elemek nem fordíthatók le csupán a tanulási eredményeket mérő hagyományos osztályzatokra. Ugyanakkor adott esetben (például iskolaváltáskor) szükség lehet arra, hogy a tanuló osztályzatokat kapjon, azonban az érdemjegyek — főleg az alacsonyabb osztályfokokon — semmiképp sem azt tükrözik, hogy a gyermek milyen mértékben (százalékban) sajátította el a tananyagot, hanem inkább azt, hogy milyen mértékben közelítette meg a Waldorf-iskolában az adott osztályfokon kitűzött pedagógiai célokat.
A szöveges értékelésnek érdemjeggyé történő átváltásának elve 1-10. évfolyamon:
— A pedagógiai célkitűzéseket biztosan teljesítette. (5)
— A pedagógiai célkitűzéseket elérte. (4)

— A pedagógiai célkitűzéseket részben teljesítette. (3)
— A továbblépéshez minimálisan szükséges elvárt eredményeket elérte. (2)
11-12. évfolyamon:
Pedagógiai alapelvünkből következően a formaív értékelést nem minden esetben fordítjuk le osztályzatokra, csak a nagyobb tanulási szakaszokat /epochákat/ lezáró dolgozatok, szóbeli beszámolók, vizsgák esetében.
Ezeken az évfolyamokon érvényesülhet az érdemjegyekkel történő minősítés (az ötfokú skála), mivel ez esetben a tanuló teljesítményét már nem önmagához, hanem a tantervi követelményrendszerhez mérjük.
A százalékos formában megjelenő értékelések átváltása érdemjegyekké
80—100% elérése esetén jeles (5)
60—79% elérése esetén jó (4)
40—59% elérése esetén közepes (3) 25—39% elérése esetén elégséges (2)
0—24% elérése esetén elégtelen (1)

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált ellátásánál figyelembe vesszük a NAT, a Waldorf kerettanterv, a vonatkozó jogszabályok, a családok elvárásait, és kiemelt fontossággal az általunk nevelt tanulók sajátosságait, szükségleteit.

Az együttnevelést megvalósító intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő munkatársaink magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkeznek:.

a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak — egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző — módosulásait;
b) egyéni fejlesztési tervet készítenek a gyógypedagógus — konduktív nevelés esetén konduktor — együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak;
c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a gyermek fejlődéséhez, szükségletéhez igazodó módszereket alkalmaznak;
d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához rugalmasan keresnek alternatívákat;
e) nagyfokú inkluzivitással viszonyulnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
f) együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakembert alkalmaz, akinek feladatai:

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
b) javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon — egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben —, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra,
h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében
i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az Európai Unió országaiban megfogalmazott, a NAT-ban alapvető célként meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése az összes specifikum esetében egyaránt fontos nevelési-oktatási elvárásként jelenik meg.

Az integrált keretek között nevelt sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat alkalmazzuk, összhangba hozva azokat a Waldorf pedagógia irányelveivel.

Fentieken túlmenően, intézményünk törekszik a speciálisan a Waldorf pedagógián belül kidolgozott „Extra lesson" terápiás pedagógia alkalmazására. Pedagógusaink ilyen irányú szakmai fejlődését támogatjuk, felismerve azt a korjelenséget, hogy egyre több gyermeknek van szüksége ilyen támogatásra.

Intézményünkben az alábbi típusok integrálását támogatjuk:

1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

2. A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók

A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók igen eltérő egyéni adottságokkal bírnak, fejlesztésük során egyénenként is eltérő nevelési, oktatási igények és szükségletek jelentkeznek. A fejlesztés szokásos útjait, módszereit jelentősen módosítja a kommunikáció és a beszéd fejlődésének sajátos útja, a megismerő funkciók késleltetettsége, a lassúbb tanulási tempó, a figyelem ingadozása, az alacsonyabb fokú terhelhetőség. Mindezek konkrétan megfigyelhető és mérhető fejlődésbeli elmaradást okoznak ép kortársaikhoz viszonyítva. A tanulók eredményes fejlesztése — együttműködve a szülői házzal _ folyamatos, egymásra épülő gyógypedagógiai tevékenységet igényel. A nevelésnek elsődlegesen a kommunikációs és szocializációs képességek, a pszichés funkciók fejlesztését és a mozgásállapot javítását kell biztosítania. A sikeres tanítás-tanulás feltétele a jól átlátható, tagolt és ösztönző tanulási környezet, a kis lépésekben történő haladás, a gyakori ismétlés.

3. A beszédfogyatékos tanuló

Beszédfogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai

képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett. A beszédfogyatékosság nem tekinthető elsődlegesen halláskárosodás következményének; együtt járhat a nyelven kívüli kognitív képességek és a viselkedés szerveződés zavaraival, azok maradványtüneteivel; valamint tanköteles korban az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén kialakuló verbális tanulási zavarral.

4. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanuló

Az autizmusspektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikusfejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van.

5. A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

— diszlexia,

— diszortográfia,

— diszkalkúlia,

— diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,

— a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;

— hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá

— a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartás jellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. A fentiekben részletezett igények és szükségletek szerinti, az egyéni fejlesztést szolgáló, és az egyéni terápiának megfelelő speciális tárgyi feltételeket biztosítjuk, melyeket az intézmény által alkalmazott gyógypedagógus a befogadó pedagógussal közösen határoz meg. Ezzel eleget teszünk a Waldorf kerettanterv eszközjegyzékben foglaltaknak.

ZÁRADÉK

A Pedagógiai Kollégium a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 12. S (2) bekezdésének kötelező rendelkezése folytán a Nemzeti alaptanterv módosítása és az oktatásért felelős miniszter által kiadott új kerettantervek alapján felülvizsgálta az intézmény pedagógiai programját.
Megállapította, hogy a pedagógiai program alapját képező, 2013-ban alternatív kerettantervként jóváhagyott Waldorf-kerettanterv a NAT 2020-nak és a miniszteri kerettanterveknek nem felel meg. A Magyar Waldorf Szövetség, mint a Waldorf kerettanterv jogosultjának tájékoztatása szerint a Szövetség elvégezte a Waldorf kerettanterv felülvizsgálatát, és a módosított Nemzeti alaptantervnek, valamint a miniszteri kerettanterveknek megfelelően átdolgozott „A magyar Waldorf-iskolák kerettanterve 2020" dokumentumot az oktatásért felelős minisztériummal egyeztette — az alternatív kerettantervek helyébe léptetett egyedi megoldásokra vonatkozó új jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelésre is kiterjedően. A Minisztérium az átdolgozott Waldorf-kerettantervet a jogszabályi előírásoknak megfelelőnek találta.
A fentiekre tekintettel a Pedagógiai Kollégium a pedagógiai programot módosította. Az iskolai helyi tantervet az átdolgozott Waldorf-kerettanterv 2020 alapján, azzal egyezően készítette el — a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben elvárt, a Waldorf kerettantervben nem érintett pedagógiai program tartalmak kiegészítő szabályozásával. A pedagógiai program tartalmazza a Waldorf Óvodapedagógiai Programot és azokat a jogszabályban előírt tartalmakat, amelyeket a Waldorf Óvodapedagógiai Program nem szabályoz.
A módosítások átvezetése megtörtént, a Pedagógiai Kollégium 2020. április 29-én megtartott ülésén az intézmény egységes szerkezetbe foglalt pedagógiai programját elfogadta.

A pedagógiai program módosítására jogszabályváltozás, a Nemzeti alaptanterv változása, és erre tekintettel a Waldorf-kerettanterv átdolgozása adott okot. A módosított pedagógiai program nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelyből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, ezért a pedagógiai program módosításához a fenntartó egyetértésének beszerzése az Nkt. 26. S (1) bek. alapján nem volt szükséges.

A módosított pedagógiai program alapján egyedi megoldás engedélyezése iránti kérelem benyújtása szükséges az emberi erőforrások miniszteréhez 2020. április 30-ig, tekintettel arra, hogy a pedagógiai program módosítására jogszabály kötelezése alapján került sor, amely esetben az Nkt. 99. S (1) bek. értelmében kezdeményezni kell az egyedi megoldások engedélyeztetésére irányuló eljárást.

A fenti programot, miután azt az intézmény nevelőtestülete 2020. április 29-én elfogadta, mint intézményvezető jóváhagyom és érvénybe léptetem.

Szolnok, 2020. április 30.

Gyuricza Zsolt
intézményvezető

ARANYOS SZIGET WALDORF ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
5000 Szolnok, Bolyai Béla út 14.
OM 035890